

PRIMERA CITA DE CRIA DE LLAMBRIJJA MENUDA *STERNULA ALBIFRONS* PER A LES BALEARS, A FORMENTERA

Santi COSTA, i Gerardo FERRERO

RESUM.- *Primera cita de cria de llambritja menuda Sternula albifrons per a les Balears, a Formentera.* Se descriu la primera reproducció constatada per a les Balears de la llambritja menuda *Sternula albifrons* a l'illa de Formentera. Des del mes de maig de 2020 s'observen les primeres conductes nupcials, i posteriorment se comprova la posta i incubació i la posterior sortida de tres polls.

Paraules clau: llambritja menuda, *Sternula albifrons*, reproducció, Formentera, Balears.

SUMMARY.- *First Little Tern Sternula albifrons breeding record for the Balearics, in Formentera.* The first confirmed reproduction of Little Tern *Sternula albifrons* for the Balearics of the on the island of Formentera is described. The first courtship behavior is observed during May 2020, followed by eggs, incubation and three chicks hatched.

Key words: Little Tern, *Sternula albifrons*, Breeding, Formentera, Balearics.

Contacte: Santi Costa canabet@hotmail.com

La llambritja menuda *Sternula albifrons* és un migrant rar a Eivissa, Formentera i Menorca i escàs a Mallorca (LÓPEZ-JURADO *et al.*, 2019). Mai abans s'havia detectat la seva reproducció a Balears fins al 2020 quan se confirma la cria d'una parella amb èxit, surant tres polls a Formentera.

El dia 4 de maig els autors van observar per primera vegada una parella de llambritja menuda als canals que envolten l'estany Pudent de Formentera (Parc Natural de les Salines d'Eivissa i Formentera).

El 12 de maig s'observaren ofrenes de peix del mascle a la femella i el dia 31 de maig es va comprovar l'existència d'un niu actiu a un dels murs coberts de

posidònia morta que envolten l'estany Pudent. El 6 de juny s'observaren els dos primers polls juntament amb un significatiu augment de l'activitat de pesca als canals circumdants (Foto 1). Considerant la data d'eclosió dels polls, la posta degué efectuar-se a mitjans del mes de maig, donat que coven 22-23 dies (SEO/BirdLife, 2008).

El 12 de juny els tres polls que se van detectar ja havien abandonat el niu i eren alimentats pels pares a la platjola que es forma al costat dels murs que delimiten l'estany Pudent (Foto 2).

A 25 de juny continuen vius els tres polls desenvolupant ja un cert aspecte d'adult: potes i bec grocs i pitrera blanca ja evident. S'esperen

Foto 1. Femella de llambritja menuda *Sternula albifrons* covant amb un poll a prop del niu, a l'estany Pudent de Formentera, 7 de juny de 2020. Foto: Gerardo Ferrero.
Photo 1. Female Little Tern Sternula albifrons incubating with chicks near the nest. Estany Pudent de Formentera, 7th of June 2020. Photo: Gerardo Ferrero.

els primers vols en uns deu dies.

Finalment el 28 de juny realitzen els seus primers vols, només 21 dies després de l'observació del primer poll (ho fan amb 28-30 dies d'edat; SEO/BirdLife, 2008), encara que de moment son vols tutelats pels pares i sense mostrar activitats de pesca.

Durant el període d'incubació fans torns al niu però un individu de la parella (presumiblement la femella) cobreix gran part de l'estada al niu mentre que l'altre li fa relleus curts. Quan surten els polls els dos exemplars adults es mouen entorn del niu però en aquest cas és el presumible mascle el que pesca i aporta aliment a la prole. Ho dona a la femella i aquesta alimenta els polls.

La pesca té lloc als canals que circumden l'estany Pudent mitjançant els característics picats propis de l'espècie. El gruix de l'alimentació el constitueixen les gambúsies *Gambusia affinis* que tant abunden als canals exteriors.

La convivència amb espècies nidificants a la zona (avisador *Himantopus himantopus*, bec d'alena *Recurvirostra avosetta* i picaplatges camanegre *Charadrius alexandrinus*) és absolutament pacífica, així com davant la presència d'altres migrants detectats durant aquest període com el cama-roja *Tringa totanus*, picaplatges gros *Charadrius hiaticula* o corriol menut *Calidris minuta*. En canvi es posen immediatament alerta davant la presència d'àguila pescadora

Foto 2. Tres polls de llambritja menuda *Sternula albifrons* a l'estany Pudent de Formentera, 13 de juny de 2020. Foto: Gerardo Ferrero.
Photo 2. Three Little Tern *Sternula albifrons* chicks at Estany Pudent de Formentera, 13th of June 2020. Photo: Gerardo Ferrero.

Pandion haliaetus i principalment davant les esporàdiques visites d'alguna gavina *Larus michahellis*. El 13 de juny se va enregistrar una persecució prolongada d'una gavina per part dels dos pares, fins que la varen fer fora.

La llambritja menuda es distribueix per la zona euroasiàtica fins arribar a Austràlia. Cria a zones humides de gran part del continent europeu incloent la península Ibèrica. Durant la migració es desplaça cap al sud arribant a Sudàfrica i Austràlia (DEL HOYO *et al.*, 1996). A la península Ibèrica cria en colònies a platges de grava i arena i zones humides de tot el litoral llevantí i a les zones de Doñana i el Algarve. A l'interior cria a zones de Castella i Lleó, Castella-La Manxa i àmplies zones d'Extremadura (SEO BirdLife, 2008).

Les espècies reproductores a

les Balears passen a ser 137 a partir d'ara, afegint una espècie nova, mentre que a Formentera passen a ser 49.

Les observacions han tingut lloc l'any de la pandèmia del COVID-19 i durant el confinament. Fins a quin punt ha resultat definitiu aquest factor per impulsar la cria de la llambritja menuda a Formentera potser no ho sabrem mai però pot resultar un punt d'inici per a futures reproduccions a l'àmbit del Parc Natural.

AGRAÏMENTS

A Jordi Muntaner per les seues aportacions desinteressades en l'orientació de l'article. A Carlos López-Jurado pels esforços fets per avançar la publicació d'aquesta nota i al Comitè Editor per prendre-ho en consideració. Al corrector anònim que han acabat de donar forma al text.

BIBLIOGRAFIA

- DEL HOYO, J., ELLIOT, A. & SARGATAL, J. 1996. Handbook of the Birds of the World, vol. 3: Hoatzin to Auks. Lynx. Barcelona.
- LÓPEZ-JURADO, C., GONZÁLEZ, J.M., HINCKLEY, D. RIERA, X., CAPÓ, J. i FLORIT, J. 2019. Novetats ornitològiques de 2018. *AOB* 33: 89-234.

SEO/BirdLife. 2008. Charrancito común (Sternula albifrons). Enciclopedia de las Aves de España. SEO/BirdLife y Fundación BBVA. <https://www.seo.org/ave/charrancito-comun/>

(Rebut: 12.06.2020; Acceptat: 22.06.2020)